

Boekbespreking alla DWDD

De literaire discussie als werkvorm in h4. Leerlingen maken een talkshow. Ze bespreken daarin, onder leiding van een talkshowhost, de boeken van hun lijst. Over elk boek maken ze een talkshow. Beurtelings nemen ze de rol in van gastheer of tafelgast.

Onze eerste ervaring is erg positief. Vergeleken met het traditionele mondeling, is de talkshow speels en verfrissend. Wij hebben genoten. Een impressie: <https://youtu.be/UKpOHZlivmU>.

Wat vooral anders is: leerlingen krijgen regie. Zij moeten het gesprek neerzetten, niet de docent. Zij denken er dus ook over na wat ervoor nodig is om een boeiend gesprek te krijgen. Ze denken na over vorm, niet alleen inhoud. Wat moet een gastheer doen? Hoe leidt hij een programma in? Welke vragen heeft hij? Wanneer moet hij doorvragen? Wanneer kapt hij een gesprekslijntje af? Enz. Deze dimensie van gespreksdynamiek en de reflectie daarop maakte deze toetsvorm nieuw en fris.

Je kunt je natuurlijk afvragen of de vorm, de talkshow, ten koste gaat van de inhoud, het nadenken over literatuur. Onze ervaring was van niet. Sommige discussies klonken ingestudeerd, maar over het algemeen waren we tevreden over het niveau.

Wat zijn de aandachtspunten voor volgend jaar? In de eerste plaats dus: hoe zorgen we dat elk discussie écht is, dus niet ingestudeerd? Dit jaar kozen leerlingen hun eigen vraagstellingen. Voorafgaand aan het mondeling hoor je hoe ze afspreken wie wat ging zeggen. Volgend jaar willen we werken met vragenkaartjes die we de groepjes ter plekke geven. Leerlingen bereiden zich op alle vragen voor, maar worden ter plekke verrast en het gesprek blijft zo echt in het moment.

Een tweede aandachtspunt was dit: sommige gesprekken gingen van de hak op de tak, omdat er nu eenmaal vragen lagen die achtereen besproken moesten worden. Volgend jaar willen we ook de verschillende vraagtypen minder door elkaar laten lopen (beschrijvend, analytisch, interpretatief, evaluerend enz.). Je kunt dan de éne aflevering wijden aan analyse en interpretatie, terwijl je de andere wijdt aan de mening, beleving en reflectie. Leerlingen worden zich bewust van de verschillende manieren waarop je over kunst kunt praten en de afleveringen zelf krijgen meer samenhang.

Tot slot, de vraag die altijd zal terugkeren: hebben leerlingen het boek gelezen? Soms vertelt een leerling zo vaag over een boek dat je het niet zeker weet. Na afloop van de talkshow moet er dan ook absoluut tijd zijn voor een docent om door te vragen, precies zoals hij of zij bij elk ander mondeling zou doen.

Voor ons is dit experiment erg geslaagd. Het is een voorbeeld van het onderwijs waar we naartoe willen: projectmatig en formatief. Volgend jaar willen we een leerlijn in h4/5, waarbij leerlingen vooraf ook discussies uitvoeren en groepjes elkaar feedback geven. Dat begint natuurlijk in h4 met beeldmateriaal van talkshows met actuele onderwerpen, om de lessenreeks in te leiden. Welke vragen zijn voorbereid? Wanneer vraagt een gastheer door? Wat zou jij doen? Enz.

Hierbij ook de materialen: <https://drive.google.com/.../19HvP18jCYffB-JLWL9p5ImkJcFfwZd0...>

Suggesties aanvullend? Jazeker, i.i.g. meer keuze in afrondingsvorm. Enkele leerlingen voeren in de klas campagne voor hun partij, andere mogen ook kiezen voor een opgenomen speech op video. Denk mee!

Een sleutelles mag echt die eerste zijn waarin historische speeches bekeken worden en II. nadenken over wat maakt dat je geraakt wordt (of niet). Succescriteria dus.